

การตีความคำว่า "สินค้าชนิดเดียวกัน"
ภายใต้ความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดขององค์การการค้าโลก

นางสาวปานชนก ธนาวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3074-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2082452 X

INTERPRETATION OF "LIKE PRODUCT"
UNDER THE WTO ANTIDUMPING AGREEMENT

Miss Panchanok Tanawut

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Faculty of Laws

Chulalongkorn University

Academic year 2002

ISBN 974-17-3074-8

ปานชนก ธนาวุฒิ : การตีความคำว่า "สินค้าชนิดเดียวกัน"ภายใต้ความตกลงการตอบโต้ การทุ่มตลาดขององค์การการค้าโลก (INTERPRETATION OF "LIKE PRODUCT" UNDER THE WTO ANTIDUMPING AGREEMENT) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ทัชชฌัย ฤกษ์สุต, 173 หน้า. ISBN 974-17-3074-8.

คำว่า "สินค้าชนิดเดียวกัน"(like product) เป็นคำที่มีความสำคัญและปรากฏในความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า1994(แกตต์1994)เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันในหลายขั้นตอน อย่างไรก็ตามแนวทางในการตีความคำดังกล่าวยังคงไม่มีความชัดเจนและแน่นอน การวิจัยเรื่องนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันในมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและผลกระทบจากการที่ยังไม่มีแนวทางการตีความที่แน่ชัด

จากการศึกษาพบว่าแนวทางการตีความสินค้าชนิดเดียวกันของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป โดยแนวทางในการพิจารณาตีความว่าสินค้าใดเป็นสินค้าชนิดเดียวกันของสหภาพยุโรปจะให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพของสินค้า ในขณะที่สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับลักษณะการใช้สินค้าหรือความสามารถในการใช้สินค้าทดแทนกันได้มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าสินค้าใดเป็นสินค้าชนิดเดียวกัน ความแตกต่างดังกล่าวนี้เองส่งผลให้การตัดสินคดีเกี่ยวกับการทุ่มตลาดมีผลแตกต่างกันและไม่มีความชัดเจน ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดไปในแนวทางที่ต่างกันทางการค้าระหว่างประเทศ

สาขาวิชานิติศาสตร์.....

ปีการศึกษา2545.....

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

428608653 : MAJOR LAWS

KEY WORD: LIKE PRODUCT / ANTI-DUMPING / WTO

PANCHANOK TANAWUT : INTERPRETATION OF "LIKE PRODUCT" UNDER THE WTO ANTIDUMPING AGREEMENT. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.TASHMAI RIKSHASUTA, 173 pp. ISBN 974-17-3074-8.

The word "Like Product" is significant and frequently found in General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (GATT) especially in the Antidumping Agreement that concerns with Like Product Interpretation. Nevertheless, the direction to identify such a word is unclear; therefore, this research is aimed to study Interpretation of Like Product under the WTO Antidumping Agreement and its effect from vague interpretation.

Study found that Like Product Interpretation of each country has different interpretable way particularly between the United States of America and European Union. About main factor of Like Product Consideration, European Union concerns with physical characteristic while the United States of America based on importance of function and use or substitutable ability to consider which product is Like Product. These differences influence, obscure and make dissimilar on dumping judgement that may lead to the using of Antidumping Measure as the International Trade Barrier.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Field of StudyLaws.....

Student's signature.....

Academic year2002.....

Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนกราบขอบพระคุณ รศ.ทัชชมัย ฤกษ์สุต เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ พร้อมทั้งได้ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการตลอดจนความเมตตาต่อผู้เขียนในฐานะศิษย์ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ศักดิ์ดา ธนิตกุล ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน ขอขอบพระคุณ ผศ.กนิช บุญยัษฐิติ, อ.สุชนา ชูเชิด และ อ.อรมน ชูติเนตร ที่กรุณารับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์รวมทั้งกรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่สำคัญแก่ผู้เขียนตลอดมา

ผู้เขียนขอขอบคุณคุณคุณกัณทิมา แก้วมณี ที่กรุณาช่วยเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่หน้ากระดานนี้อาจไม่ได้เขียนรายชื่อ แต่กำลังใจและความช่วยเหลือทุกอย่างจะยังอยู่ในใจผู้เขียนตลอดไป

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่ ที่เข้าใจและเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียน รวมทั้งน้องๆทั้งสองคนที่ช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา

ปานชนก ธนาวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 วิธีการศึกษาวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวความคิดของสินค้าชนิดเดียวกัน(Like Product)	
2.1 ความหมายและความสำคัญ.....	6
2.2 การพิจารณาลักษณะของสินค้าชนิดเดียวกัน.....	10
2.2.1 ปัจจัยด้านรูปธรรม (Objective Factor).....	10
2.2.1.1 ลักษณะทางกายภาพ.....	11
2.2.1.2 เทคโนโลยี.....	11
2.2.1.3 หน้าที่และวิธีการใช้.....	12
2.2.1.4 ราคา.....	12
2.2.1.5 ช่องทางการจำหน่ายและการตลาด.....	13
2.2.1.6 พิกัดศุลกากร.....	14
2.2.2 ปัจจัยด้านนามธรรม (Subject Factor).....	16
2.2.2.1 การใช้ทดแทนกัน.....	16
2.2.2.2 ความเข้าใจของผู้บริโภค.....	17
2.2.2.3 ผู้บริโภคชั้นสุดท้าย.....	18

บทที่	หน้า
2.3 แนวความคิดและหลักการของเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าชนิดเดียวกัน.....	19
2.3.1 หลักการปฏิบัติอย่างชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง.....	20
2.3.2 หลักการปฏิบัติอย่างชาติ.....	24
2.3.3 หลักการห้ามจำกัดการนำเข้า.....	27
2.3.4 การอุดหนุนและมาตรการตอบโต้การอุดหนุน.....	30
2.3.5 มาตรการปกป้อง.....	32
2.3.6 มาตรา 20 ภายใต้เกณฑ์ 1994	37
2.4 ตารางเปรียบเทียบการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน ภายใต้ความตกลงเกณฑ์ 1994.....	41
3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสินค้าชนิดเดียวกันในความตกลงการตอบโต้การ ทุ่มตลาดขององค์การการค้าโลก.....	43
3.1 ความเป็นมาและแนวความคิดเกี่ยวกับการทุ่มตลาด(Dumping)	43
3.1.1 ประเภทของการทุ่มตลาดในการค้าระหว่างประเทศ.....	44
3.1.2 สาเหตุของการทุ่มตลาดด้านราคา.....	45
3.1.3 ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการทุ่มตลาด.....	47
3.2 การใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดช่วงก่อนการก่อตั้งเกณฑ์.....	49
3.3 มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้ข้อตกลงทั่วไปว่า ด้วยภาษีศุลกากรและการค้าปี 1947.....	50
3.4 ความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาดภายใต้องค์การการค้าโลก.....	55
3.4.1 สารบัญญัติ.....	55
3.4.2 วิธีสบัญญัติ.....	59
3.5 ความสัมพันธ์ของสินค้าชนิดเดียวกันกับการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด.....	63
3.5.1 “สินค้าชนิดเดียวกัน”กับการทุ่มตลาด.....	64
3.5.1.1 มูลค่าปกติ(normal value)	64
3.5.1.2 การหาราคาส่งออก(export price)	70
3.5.1.3 การเปรียบเทียบมูลค่าปกติและราคาส่งออก.....	70

3.5.2	“สินค้าชนิดเดียวกัน”กับการพิจารณาความเสียหาย.....	71
3.5.2.1	อุตสาหกรรมภายใน (domestic product)	71
3.5.2.2	การกำหนดสัดส่วนของผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง(standing).....	72
3.5.2.3	การพิสูจน์ถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น.....	73
3.5.3	“สินค้าชนิดเดียวกัน”กับการคำนวณอากรตอบโต้การทุ่มตลาด.....	76
3.6	การกำหนดค่านิยามและการตีความสินค้าชนิดเดียวกัน	
	ในมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด.....	77
3.6.1	ประวัติความเป็นมาของสินค้าชนิดเดียวกันในมาตรการ	
	ตอบโต้การทุ่มตลาด.....	77
3.6.2	ค่านิยามและการตีความ.....	79
3.6.3	คดีตัวอย่าง.....	81
3.7	วิเคราะห์และเปรียบเทียบการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันใน	
	ความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดกับมาตรการทางการค้าอื่นๆ.....	85
3.7.1	แนวทางการในตีความสินค้าชนิดเดียวกัน	
	ในความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาด.....	85
3.7.1.1	เป็นการตีความโดยเน้นลักษณะทางกายภาพ	
	เป็นสำคัญมาโดยตลอด.....	85
3.7.1.2	เหตุผลในการตีความลักษณะที่แคบ.....	86
3.7.2	การเปรียบเทียบการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกันใน	
	ความตกลงการตอบโต้การทุ่มตลาดกับมาตรการทางการค้าอื่นๆ.....	87
4	หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าชนิดเดียวกันในมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด	
	ของประเทศต่างๆ.....	89
4.1	สหภาพยุโรป.....	89
4.1.1	พัฒนาการกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของสหภาพยุโรป.....	89
4.1.2	การไต่สวนการทุ่มตลาด.....	92
4.1.2.1	องค์กร.....	92
4.1.2.2	ขั้นตอนการดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด.....	93

4.1.3	หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าว่าสินค้าชนิดเดียวกันของสหภาพยุโรป	95
4.1.3.1	การกำหนดคำนิยาม	95
4.1.3.2	การตีความค่าว่าสินค้าชนิดเดียวกัน	98
4.1.3.2.1	ในการพิจารณาขอบเขตสินค้าภายใต้การไต่สวน	99
4.1.3.2.2	ในการเปรียบเทียบสินค้าที่อยู่ภายใต้กรอบการไต่สวนกับสินค้าที่ทำการทุ่มตลาด	103
4.1.4	สินค้าชนิดเดียวกันกับการหลบเลี่ยงอากรตอบโต้การทุ่มตลาดในสหภาพยุโรป	105
4.1.5	คดีตัวอย่าง	107
4.2	ประเทศสหรัฐอเมริกา	109
4.2.1	พัฒนาการกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศสหรัฐอเมริกา	109
4.2.2	การไต่สวนการทุ่มตลาด	111
4.2.2.1	องค์กร	111
4.2.2.2	ขั้นตอนการดำเนินมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด	112
4.2.3	หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศสหรัฐอเมริกา	113
4.2.3.1	การกำหนดคำนิยาม	113
4.2.3.2	การตีความค่าว่าสินค้าชนิดเดียวกัน	114
4.2.3.2.1	ในการพิจารณาทุ่มตลาด	115
4.2.3.2.2	ในการพิจารณาความเสียหาย	116
4.2.4	สินค้าชนิดเดียวกันกับการหลบเลี่ยงอากรตอบโต้การทุ่มตลาด	119
4.2.5	คดีตัวอย่าง	123
4.3	ประเทศไทย	130
4.3.1	พัฒนาการกฎหมายตอบโต้การทุ่มตลาดของประเทศไทย	130
4.3.2	การไต่สวนการทุ่มตลาด	133
4.3.2.1	องค์กร	133
4.3.2.2	ขั้นตอนการไต่สวน	135
4.3.3	หลักเกณฑ์ในการตีความค่าว่าสินค้าชนิดเดียวกันของประเทศไทย	137
4.3.3.1	การกำหนดคำนิยาม	137

บทที่	หน้า
4.3.3.2 การตีความ.....	139
4.3.4 คดีตัวอย่าง.....	141
5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการตีความสินค้าชนิดเดียวกัน ในมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด.....	144
5.1 ประเด็นการกำหนดค่านิยมและการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน ของแกตต์และองค์การการค้าโลก.....	144
5.2 การพิจารณาเปรียบเทียบการตีความคำว่าสินค้าชนิดเดียวกัน ระหว่างสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา.....	146
5.3 ผลดี-ผลเสียของแนวการตีความของสหภาพยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา.....	148
5.3.1 สหภาพยุโรป.....	148
5.3.1.1 ผลดี.....	150
5.3.1.2 ผลเสีย.....	150
5.3.2 สหรัฐอเมริกา.....	152
5.3.2.1 ผลดี.....	153
5.3.2.2 ผลเสีย.....	154
5.3 ผลกระทบต่อประเทศไทยและแนวทางในอนาคต.....	156
5.4 ตารางเปรียบเทียบ.....	158
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	161
6.1 บทสรุป.....	161
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	164
รายการอ้างอิง.....	167
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	173